

GENERALNI URBANISTIČKI PLAN GRADA ZAGREBA IZMJENE I DOPUNE 2024. - normativi u obrazovanju

- SAŽETAK ZA JAVNOST -

UVOD

U Gradu Zagrebu je na snazi Generalni urbanistički plan grada Zagreba (Odluka o donošenju izmjena i dopuna Generalnog urbanističkog plana grada Zagreba - Sl.gl. Grada Zagreba 16/07, 8/09, 7/13, 9/16, 12/16 – pročišćeni tekst), u daljnjem tekstu Plan, kojim se utvrđuje temeljna organizacija prostora, zaštita prirodnih, kulturnih i povijesnih vrijednosti, korištenje i namjena površina, s prijedlogom uvjeta i mjera njihova uređenja.

U razdoblju od donošenja zadnjih izmjena i dopuna Plana (Sl.gl. Grada Zagreba 09/16) na snagu je stupio velik broj strategija i akcijskih planova usmjerenih prema ambicioznim klimatskim ciljevima i dostizanju klimatske neutralnosti, a također, zaprimani su i prijedlozi za izmjene i dopune Plana, koji su obrađeni, obrazloženi te stručno vrednovani. Iz navedenih razloga pokrenuta je procedura izrade izmjena i dopuna sa ciljevima unaprjeđenja javnog standarda, zelene tranzicije i revalorizacije i unapređivanja prostornih kvaliteta (Odluka o izradi izmjena i dopuna Generalnoga urbanističkog plana grada Zagreba objavljena je u Službenom glasniku Grada Zagreba br.15/23).

U navedenoj proceduri koja je u tijeku, pristigao je zahtjev Gradskog ureda za obrazovanje, sport i mlade Klasa: 600-01/23-001/50, Urbroj: 251-07-31-23-3 od 12. lipnja 2023. kojim se traži usklađenje čl. 27. s posebnim propisima pozivanjem na usvojene dokumente državne razine: Nacionalni plan razvoja sustava obrazovanja za razdoblje do 2027. godine, Akcijski plan za provedbu nacionalnog plana razvoja sustava obrazovanja za razdoblje do 2024. godine, Odluku o utvrđivanju normativa prostora građevina osnovnih škola i Normative dimenzioniranja prostora osnovnih škola u RH do 2022. godine. Posebno je istaknuta važnost usklađenja čl. 27. GUP-a s Odlukom o utvrđivanju normativa prostora građevina osnovnih škola Ministarstva obrazovanja RH, Klasa: 404-02/22-01/00207, Urbroj: 533-02-22-0001 od 30. prosinca 2022., kada je i stupila na snagu.

Navedenom odlukom je određeno da se na projekte izgradnje novih građevina i rekonstrukcije postojećih građevina osnovnih škola primjenjuju Normativi dimenzioniranja prostora osnovnih škola u RH 2022. (u daljnjem tekstu Normativi).

U navedenom zahtjevu Gradskog ureda za obrazovanje, sport i mlade predložene su i izmjene vezane za dimenzioniranje predškolskih ustanova, također u skladu s izmijenjenom nacionalnom regulativom.

S obzirom da su normativi određeni Planom strožiji od Normativa propisanih nacionalnim propisom u pogledu broja učenika u razrednom odjelu i maksimalnih prostornih kapaciteta građevine i da su ograničavajući u pogledu prelaska na rad škole u jednoj smjeni potrebno je izmijeniti navedeni članak. Imajući u vidu dugotrajnu i opsežnu proceduru izmjena i dopuna Plana koja je u tijeku, pokrenute su žurne izmjene samo tekstualnog dijela Plana, odnosno čl. 27 „novom i ciljanom“ Odlukom o izradi izmjena i dopuna Plana (Sl.gl. 42/23), kako bi se čim prije stigla pripremiti projektna dokumentacija za financiranje gradnje obrazovnih ustanova iz fondova EU i NPOO u skladu s navedenom Odlukom nadležnog Ministarstva i Normativima nacionalne razine.

1. POLAZIŠTA

Kao što je navedeno člankom 3. Odluke o izradi izmjena i dopuna Plana, važeći Plan propisuje strože kriterije za dimenzioniranje prostora građevina osnovnih škola od Normativa. Postupajući u skladu s normativima iz Plana, neće se moći zadovoljiti sve potrebe za izgradnjom novih građevina kao i za rekonstrukcijom postojećih građevina osnovnih škola.

Normativi nacionalne razine osnova su za sufinanciranje i gradnju osnovnih škola iz fondova Europske unije i Nacionalnog plana oporavka i otpornosti. Kako bi se omogućilo da projekti za gradnju novih i rekonstrukciju postojećih škola budu u skladu s Normativima i kao takvi, osnova za sufinanciranje gradnje osnovnih škola iz fondova Europske unije, te kako bi se što prije omogućio prijelaz na koncept cjelodnevne škole, nužno je pokrenuti novi postupak izmjene i dopune Plana za što žurniju i kvalitetniju tranziciju ostvarivanja odgojno-obrazovnog programa cjelodnevne nastave.

Obuhvat ciljanih izmjena i dopuna Plana odnosi se na prostorni obuhvat važećega Plana, i obuhvaća samo tekstualni dio Plana, odnosno Odredbe za provedbu koje propisuju normative za gradnju obrazovnih ustanova. Grafički dio Plana se ne mijenja, odnosno ostaje isti.

2. CILJEVI PROSTORNOG UREĐENJA

Sukladno članku 4. Odluke o Izradi izmjena i dopuna Plana, cilj je usklađenje s nacionalnim propisima koji se odnose na dimenzioniranje prostora i gradnju obrazovnih građevina i dječjih ustanova. Cilj se odnosi na izmjene odrednica tekstualnog dijela Plana i to čl. 27., koji se usklađuje s Normativima kako bi se omogućila što kvalitetnija tranzicija i ostvarivanje odgojno-obrazovnog programa cjelodnevne nastave i drugim propisima nacionalne razine vezanim za dimenzioniranje prostora obrazovnih ustanova.

Cilj ciljane i žurne izmjene i dopune Plana je usklađenje s nacionalnim propisima i radi stizanja roka za izradu projekata obrazovnih ustanova i prijavu na fondove EU i NPOO.

3. OBRAZLOŽENJE PLANSKIH RJEŠENJA

U skladu s ciljevima prostornoga uređenja navedenog u Odluci o izradi izmjena i dopuna Plana mijenja se samo čl. 27. Odredbi za provedbu. Odrednice vezane za dimenzioniranje prostora usklađuju se s nacionalnim propisima na način da se brišu brojčane odrednice i poziva se na posebni propis. Na taj način se uklanjaju neusklađenosti u odnosu na nacionalnu regulativu i olakšava provedba Plana. Odrednice vezane za najveću etažnu visinu predškolskih ustanova su preformulirane radi jasnijeg iščitavanja odredbe. Pojašnjena je i formulacija vezana za mogućnost gradnje predškolske ustanove kao zasebne cjeline u sklopu građevina drugih namjena i bolje je određena lokacija planirane građevine.

Tumač oznaka:

Crna slova = pročišćeni tekst članka koji se mijenjaju

Crvena prekrížena slova = brisanje teksta

Plava slova = novi tekst koji se dodaje izmjenama i dopunama

4.1. Predškolske ustanove, osnovne i srednje škole

Članak 27.

(1) Predškolske ustanove (dječje jaslice i vrtići), osnovne i srednje škole planiraju se tako da pokriju potrebe određenog područja i da se stvore najprimjerenija gravitacijska područja za svaku građevinu, a prema mreži za svaku djelatnost na osnovi posebnih zakona i standarda.

(2) Gravitacijska udaljenost za predškolske ustanove u pravilu iznosi 200-400 m, iznimno do maksimalno 1000 m, a za osnovne škole 400-600 m, ovisno o gustoći naseljenosti.

(3) Potrebe za predškolskim ustanovama, osnovnim i srednjim školama određuju se na temelju pretpostavljenog udjela djece u odnosu na broj stanovnika.

(4) Prigodom gradnje predškolskih ustanova primjenjuju se sljedeći normativi:

1. - broj djece predškolske dobi određuje se sa 8% broja stanovnika, s tim da je obuhvat predškolskim ustanovama ~~76%~~ 90%;
2. - veličina građevne čestice određuje se tako da se osigura, u pravilu, 30 m² građevnog zemljišta po djetetu, a iznimno ~~manje ali ne manje od~~ 15 m² po djetetu, uzimajući u obzir lokalne uvjete, te ako se zemljište nalazi uz uređene javne zelene površine na kojima je moguće organizirati siguran boravak djece;
3. - prostorni kapaciteti građevine određuju se ~~optimalno za 10 odgojnih skupina, odnosno 200 djece, a maksimalni kapaciteti za 17-20 odgojnih skupina odnosno s 340 – 400 djece. Dječji vrtić s područnim odjelima optimalno ima 30 odgojnih skupina s ukupno 600 djece.~~ sukladno posebnim propisima.

(5) ~~Predškolske ustanove se grade kao jednoetažne, dvoetažne, iznimno kao troetažne uz mogućnost gradnje podzemne etaže. Najveća etažna visina predškolskih ustanova je dvije nadzemne etaže, a iznimno tri. Moguća je gradnja podzemne etaže.~~ Iznimno, predškolske ustanove mogu biti zasebne cjeline u ~~okviru sklopu drugih građevina javne i društvene namjene, stambenih, stambeno-poslovnih, i poslovnih građevina i sportskih građevina~~ u visokokonsolidiranom prostoru, prema posebnim uvjetima ~~nadležnih javnopravnih tijela, gradskog upravnog tijela nadležnog za obrazovanje. U navedenom slučaju te za koje je potrebno je osigurati minimalno 15 m² vanjskog prostora po djetetu. na udaljenosti ne većoj od 100 m.~~

(6) Prigodom gradnje osnovnih škola primjenjuju se sljedeći normativi:

1. - broj djece školske dobi određuje se sa 10% broja stanovnika;
2. ~~broj učionica određuje se tako da jedna učionica dolazi na 28 učenika;~~
3. - veličina građevne čestice određuje se tako da se osigura 30 m² po učeniku, a iznimno 20 m² po učeniku, ~~u već izgrađenim gusto naseljenim područjima, odnosno u već formiranim naseljima;~~ ovisno o lokalnim uvjetima.
4. - prostorni kapacitet osnovnoškolske građevine određuje se ~~najviše za 896 učenika u najviše 32 razredna odjela ako se radi o dvjema smjenama, te 560 učenika u 16 – 20 razrednih odjela ako se radi o jednoj smjeni, što se utvrđuje kao standard koji se želi postići~~ sukladno posebnim propisima.

(7) Prigodom gradnje srednjih škola primjenjuju se sljedeći normativi:

1. - prostorni kapacitet srednjoškolske građevine određuje se ~~za najviše 32 razredna odjela, odnosno do 800 učenika u školi~~ sukladno posebnim propisima;
2. ~~optimalni kapacitet srednjoškolske građevine je od 16 do 20 razrednih odjela, odnosno 400 – 500 učenika;~~
3. ~~broj učionica određuje se tako da jedna učionica dolazi na 28 učenika;~~
4. - veličina građevne čestice određuje se tako da se osigura 20 - 40 m² po učeniku, uzimajući u obzir lokalne uvjete.

(8) Osnovni standard školskog prostora, ~~u pravilu,~~ treba osigurati rad škole u jednoj smjeni, a iznimno, ~~do stvaranja potrebnih uvjeta omogućuje se rekonstrukcija postojećih škola koje imaju organiziran rad~~ u dvije smjene.

~~(9) Prilikom planiranja osnovnih i srednjih škola na niskokonsolidiranome gradskom području – prostorima urbane obnove (3.1.) i nove regulacije na neizgrađenom prostoru (3.2), potrebno je osigurati rad škola u jednoj smjeni.~~

~~(10) Iznimno, za gradnju i uređenje školskog kompleksa s više srednjih škola na lokaciji u Vlačkoj ulici, moguće je odstupanje od normativa iz prethodnog stavka radi karakteristika i ograničenja lokacije u gradskom središtu i postojećih građevina na građevnoj čestici.~~

(11) Lokacija građevine planira se na kvalitetnom terenu koji će omogućavati boravak djece na otvorenome, uz korištenje ozelenjenih i igralištima organiziranih površina s primjerenom mikroklimom (primjerena udaljenost od jakih prometnica, proizvodnih pogona, većih parkirališnih površina ili drugih mikroklimatsko nepovoljnih situacija).

(12) Prigodom određivanja lokacija za predškolske ustanove, osnovne i srednje škole mora se osigurati dostupnost prilaza i prijevoza te sigurnost kretanja djece. ~~Građevina mora biti planirana na kvalitetnom terenu.~~